

115 . Săbăoani | Județ: Neamț | Punct: Berindești, La Izvoare | Anul: 1994

Anul: 1994

Cod RAN: 124215.01;124215.02

Perioade: Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: La Tène, La Tène târziu, Epoca migrațiilor

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Domnița Hordilă, Vasile Ursachi

Instituții: Muzeul de Istorie Roman, Muzeul de Istorie Roman

Cercetările arheologice de la Săbăoani

Raport

I. Berindești

În campania din anul 1994 s-a continuat cercetarea începută în anul anterior având ca obiectiv investigarea așezării medievale "Berindești". Documentar, ea este menționată în primii ani ai secolului al XVII-lea, dar cercetările arheologice efectuate au dat-o la sfârșitul secolului al XIV-lea și începutul celui următor. Stratigrafia arheologică a zonei cercetate anul acesta printr-o secțiune notată S II, lungă de 60 m, lată de 5 m, trasată la nord-vest, față de S I, este cea consemnată în raportul anterior și constă din mai multe perioade de locuire: epoca bronzului, sec. II-III p.Chr., sec. IV, sec. VI-VII și perioada feudalismului dezvoltat (sf. sec. XIV-XVI). Epocii bronzului îi aparțin mai multe fragmente ceramice și un cuptor menajer deteriorat. În nivelul de sec. II-III p.Chr., care este surprins pe întreaga zonă cercetată, s-au descoperit fragmente de vase lucrate la roată sau cu mâna, de amfore și fragmente de cuțite din fier. De asemenea, s-a surprins și restul dintr-o locuință cu vatră deschisă, peste care este suprapus un cuptor de tip pietrar din aceeași perioadă, dar dintr-o fază mai nouă. Câteva fragmente de vase aparținând sec. IV marchează existența unui nivel din această perioadă.

Patru cuptoare cu diametre diferite, mai bine sau mai puțin păstrate, pun în evidență existența așezării din secolul al VI-VII-lea. Materialul arheologic descoperit în zona acestor cuptoare sau pe vetrele lor constă din vase borcan, tipsii, capace, fusaiole. În așezarea medievală s-au surprins mai multe complexe arheologice. Dintre acestea se remarcă o locuință adâncită (de tip bordei) de formă rectangulară, cu colțurile rotunjite, latura de aproximativ 3 m, având la colțuri gropi oblice pentru susținerea acoperișului, fiind prevăzută în interior cu cuptor și o vatră pentru gătit și încălzit. Materialul din interiorul ei îl constituie o cantitate relativ mare de ceramică aparținând sfârșitului sec. XIV-lea și celui următor, provenind de la căni cu gura trilobată, vase borcan, capace, castroane, cuțite din fier și un vârf de sulită. O suită de patru cuptoare menajere, parțial păstrate - la unul din ele observându-se o refacere a lui - completează aspectul așezării medievale, ca și groapa menajeră cu diametrul de 1 m intersectată de conducte de apă care aprovizionează localitatea. Cercetarea materialului ceramic ce provine din cele două complexe amintite va putea stabili perioada lor de funcționare. Având în vedere faptul că sunt puține așezări medievale în curs de cercetare din această perioadă și ținând cont de importanța cunoașterii satului medieval românesc, atât pentru istoria locală, cât și cea generală, propunem continuarea cercetării de la Traian, comuna Săbăoani.

II. "La Izvoare".

S-au continuat cercetările din anii precedenți, într-o necropolă din sec. IV p.Chr. Săpăturile au constatat din trasarea a 6 secțiuni, notate S XIII - S XVIII paralele cu celelalte secțiuni, având fiecare dimensiunea de 24 x 3 m, cercetându-se astfel o suprafață de 432 mp. Una din ele - S XVI - a fost trasată perpendicular pe capetele de sud ale celorlalte secțiuni, pentru verificarea întinderii necropolei în această zonă. Stratigrafia este aceeași consemnată în rapoartele anterioare, respectiv - epoca eneolitică - Cultura Cucuteni, epoca bronzului - Cultura Noua, prima epocă a fierului - Hallstatt D, epoca dacilor liberi, sec. II-III p.Chr.,

necropolă sec. IV p.Chr.; așezare sec. VI-VII și epoca feudală - sec. XIV-XVI. Așezarea eneolitică este mult deranjată de alunecări, epoca bronzului și prima epocă a fierului au un strat de cultură nu prea consistent - doar câteva complexe - în special gropi, destul de sărace în material, sec. II-III p.Chr., prevăzute cu câteva locuințe de suprafață bordeie și gropi, mai ales în partea de SE a porțiunii cercetate, așezarea din sec. VI-VII, destul de întinsă, are puțin material arheologic, atât în strat, cât și în cele 4 locuințe adâncite, prevăzute cu pietrare - distruse, iar așezarea feudală, în marginea ei, cele câteva locuințe de suprafață, foarte sărace în material. Cel mai important segment îl ocupă necropola din sec. IV p.Chr., care este și obiectivul nostru principal pentru cercetare. În această campanie s-au descoperit 18 morminte din care 12 de înhumăție și 6 de incinerăție, dispuse în toate cele șase secțiuni săpate, 16 gropi de provizii sau cu resturi menajere, 2 locuințe de suprafață și 3 adâncite din diferite epoci. Astfel în S XIII s-a descoperit un mormânt de înhumăție; 9 gropi și 22 locuințe adâncite din sec. VI-VII. În S XIV 8 morminte, 3 de înhumăție și 5 de incinerăție, S XV - 3 morminte de înhumăție și 2 gropi, S XVI - 1 mormânt de înhumăție, 2 locuințe și 2 gropi, S XVII - 3 morminte - 1 de incinerăție și 2 de înhumăție și 3 gropi, iar S XVIII cu două morminte de înhumăție. Trebuie să notăm faptul că această ultimă secțiune nu a fost terminată. Din cele 12 morminte de înhumăție doar 6 au avut inventar, care constă din ceramică, fibule de bronz, cu piciorul înfășurat sau în formă de teacă, mărgelile din sticlă, piepteni din os, ace din bronz, pandantive și un mic ghioc. Mormintele de incinerăție, toate în urnă, au fost îngropate la mică adâncime, între 0,30 și 0,50 m, ceea ce ne îngăduie să considerăm că o parte din ele au fost distruse, în timp de unele lucrări ce s-au efectuat, poate, în această zonă. În afară de urnă, unele morminte mai aveau și vase adiacente, depuse ca ofrandă sau folosite, unele din ele, drept capac. Ca inventar, putem aminti 2 fragmente de piepteni din os și 2 fragmente de fibulă din fier la mormântul nr. 51 și o fusaiolă din lut ars la mormântul 47. După amplasamentul mormintelor de incinerăție în cadrul necropolei, putem spune că, pentru ele, era preferată partea de N-V a cimitirului, fiind amestecate cu mormintele de înhumăție. Prezența lor, în această zonă, ar putea pune unele probleme de cronologie. Rămâne ca după studierea întregului inventar să ne putem pronunța.

Rezultatele obținute în această campanie confirmă datarea la sfârșitul sec. IV p.Chr. și începutul celui următor, necropola făcând parte din tipul cimitirelor birituale Sântana de Mureș. Fiind prima din zona Văii Siretului Mijlociu se impune continuarea cercetărilor atât în necropolă, cât și în așezare.

Informații suplimentare online

[Raportul 117 din cronica.cimec.ro](http://raportul117.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
